

Møde i Uddannelsesudvalget – Læreruddannelsen i VIA

Mødested

Læreruddannelsen & hf
Nørre Nissum
Lokale GU10 (den store gule bygn.)

Mødetidspunkt

28. september 2023
Kl. 13.30-15.00

Deltagere

Børn & Unge-chef Stefan Møller Christiansen, Aarhus Kommune
Skolechef Thomas Born Smidt, Silkeborg Kommune
Viceskoleleder Irina Frello Hansen, Aarhus Skolelederforeningen
Skoleleder Hans Myhrmann, Randers Realskole
Skole- & rådgivningschef Peter Fogde Mikkelsen, Børn & Unge, Holstebro Kommune
Næstformand Søren H. Hansen, Aarhus Lærerforening
Lærer Henrik Kølbæk, næstformand i Herningegnens Lærerforening
Underviser Camilla Hjort Balzarsen, Læreruddannelsen Silkeborg
Underviser Jesper Lock Isen, Læreruddannelsen Nr. Nissum & Holstebro
Studerende Rasmus Thomsen, Læreruddannelsen Silkeborg
Studerende Lærke Gylding Geertsen, Læreruddannelsen Nørre Nissum & Holstebro
Studerende Camilla Kaysen, Læreruddannelsen Aarhus
Uddannelsesleder NN, Læreruddannelsen Aarhus (suppleant Kim Ege-skov)
Uddannelsesleder Anja Kvols Madsen, Læreruddannelsen Silkeborg
Uddannelsesleder Majbritt Breum Nielsen, Læreruddannelsen og hf Nørre Nissum
Uddannelsesleder Anna Marie Hangaard Jensen, Læreruddannelsen Skive
Uddannelsesleder Torben Kirkegaard, EVU Skole, undervisning og læring
Uddannelsesdekan Elsebeth Jensen, VIA Læreruddannelsen
Kvalitetspartner Anne Gram Junge, VIA Læreruddannelsen

Afbud

Peter Damgaard Lunde, Holstebro Gymnasium & hf
Professor Nikolaj Elf, Institut for Kulturvidenskaber, Syddansk Universitet
Rektor Lene Klemensen Gade, Viborg Gymnasium
Studerende Charlotte Bundgaard, Læreruddannelsen Skive
Forskningschef Andreas Rasch-Christensen, FoU
Skoleleder Kristian Dissing Olesen, Vestre Skole i Silkeborg
Lærer Frederik Røgen Noesgaard, Danmarks Lærerforening

Gæster

REFERAT

Mødeleder:

Stefan Møller Christiansen

Referent:

Anne Gram Junge

Dato: 28-09-2023

J.nr.: D23-8541270

Ref.: AJUN

1/6

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referat (5 min.)
2. Nyt fra uddannelsesudvalgets medlemmer, herunder nyt fra de studerende (10 min.)
3. Nyt fra VIA Læreruddannelsen (10 min.)
4. Professionsprofil for nutidens og fremtidens lærer (60 min. inkl. pause)
5. Eventuelt (5 min.)

13.30-13.35

Punkt 1 – Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referat

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

Bilag 1 - Referat uddannelsesudvalgsmøde 14.06.2023

Sagsfremstilling

Indstilling

Uddannelsesudvalget godkendte dagsordenen og referat.

Referat

Referatet og dagsordenen blev godkendt.

13.35-13.45

Punkt 2 – Nyt fra uddannelsesudvalgets medlemmer, herunder nyt fra de studerende

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Indstilling

Uddannelsesudvalget tager eventuelle orienteringer til efterretning.

Referat

En studerende fortæller, at mødepligt i forbindelse med den nye læreruddannelse fylder meget de studerende, som efterlyser mere ensretning i tolkning af regler, fx stiller nogle undervisere krav kompensationsopgaver efter hver udeblevet undervisningsgang, andre ikke.

Det forslås fra uddannelsesleder i Aarhus, at fremmøde/mødepligt kunne være et tema for at tage op i uddannelsesudvalget med fokus på, hvad kravet om mødepligten kan bidrage til.

En studerende fortæller, at bl.a. tirsdagssamlinger på læreruddannelsen Nr. Nissum har virket godt som samlende fællesskabstiltag.

Fra den kommunale verden orienteres der om, at budgetforlig er på trapperne. Det balancerer nogenlunde, men der er ikke mange penge til skoleområdet. Vi står med et stigende udgiftsniveau, specialundervisning, nedslide lokaler osv.

Danmarks Lærerforening har netop holdt kongres, hvor der blev sendt opråb til kommunerne pga. den presede økonomiske situation. Der bliver desuden lagt pres på for, at man får landet praktikaftaler.

Punkt 3 – Nyt fra VIA Læreruddannelsen

Sagsansvarlig: Elsebeth Jensen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Elsebeth Jensen orienterer om nyt fra læreruddannelsen, herunder optag og efteroptag på læreruddannelsen samt fordeling af praktikpladser.

Indstilling

Uddannelsesudvalget tager orienteringerne til efterretning.

Referat

Status på optag og efteroptag:

- Aarhus: Har optaget 470, som er det antal pladser, der er udbudt i år. Erfaringsmæssigt ved vi, at tallet vil falde den første tid, og vi vil lande på cirka 450 studerende.
- Skive: Optaget var lavere end håbet, men med efteroptaget er vi landet på samme niveau som sidste år.
- Nørre Nisum & Holstebro: Har i alt optaget knap 90 (Nr. Nisum (11), Holstebro (35), netuddannelsen (20) og meritstuderende (20))
- Silkeborg: Har 87 studerende + 35 meritstuderende. Herudover blev der optaget hold i vinteroptaget.

Partnerskabsskoler

Partnerskabsskoler er partner for alle udbud på VIA Læreruddannelsen. Nogle udbud er skolerne primære partnere med, men skolerne er ikke knyttet til et fast udbud. Drøftelsen af fordelingen af partnerskabsskolerne er også en opgave, som uddannelsesudvalget vil blive involveret i på kommende møder.

Økonomi

Se Elsebeths slides: *PraktikøkonomiLU23 - slides til punkt 3 - uddannelsesudvalgsmøde 28.09.2023*

Der er kommet et permanent økonomisk løft på 125 mio. kr. til professionshøjskolerne (læreruddannelserne). Den øgede praktikaktivitet i kommunerne finansieres inden for rammerne af bloktilskuddet svarende til 75 mio. kr. årligt. Der prioriteres desuden 25 mio. kr. årligt inden for rammen af bloktilskuddet til at styrke overgangen fra uddannelse til lærergerning. Samlet er der afsat 225 mio. kr. årligt fra 2024 til ny læreruddannelse og bedre overgange til praksis.

I finanslov 2024 får skolerne cirka 1000 kr. mindre i praktikrefusionstakst pr. studerende. Det vil påvirke skolerne økonomi.

Der bliver spurgt til, hvilken betydning de nye praktikrefusionstakser vil få for frie skoler og efterskoler. Det ved vi dog ikke endnu. En mulighed er at henvende sig til ministeriet.

Torben (EVU) fortæller, at der er kommet en åbning for, at man som lærer kan søge kompetencemidler til uddannelse på PD-niveau fx til praktikvejleder.

Punkt 4 – Professionsprofil for nutidens og fremtidens lærer

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i årets tema på uddannelsesdebatten "Tilbage til fremtidens uddannelser" lægges der op til fælles refleksion over lærerens professionsprofil i dag og i fremtiden. Vi sætter fokus, hvad vi ser som lærerprofilens største udfordringer og udviklingsperspektiver i forhold til blandt andet opgaver, kompetencer, viden og praksis.

Indledningsvist vil enkelte af udvalgets medlemmer - en studerende, en underviser og en til to repræsentant for aftagerfeltet - kort præsentere deres refleksioner i forhold til ét af spørgsmålene nedenfor.

Efterfølgende drøftes nedenstående spørgsmål i grupper. Der samles op i plenum.

Spørgsmål til drøftelse

- Hvordan ser I lærerens **opgaver** i dag? Hvordan ser I, at lærerens opgave vil se ud i fremtiden?
- Hvordan ser I lærerprofessionens mest centrale **formål** og **kerneverdier** - aktuelt og i fremtiden?
- Hvilke centrale **kompetencer** ser I, at de læreruddannede forventes at have - aktuelt og i fremtiden - for konstruktivt at kunne bidrage til løsningen af professionens udfordringer? Og til løsningen af samfundets udfordringer?
- Er der specifikke kompetencer, som kræver et særligt fokus (fx **digitale kompetencer**, kompetencer inden for **bæredygtighed** og **entreprenørskab** eller **andet**)?
- Ser I et behov for **udvikling af ny viden eller praksis** for, at lærerne kan løse de aktuelle udfordringer?
- Hvilke **udviklingsperspektiver** ser I for lærerprofessionen, som kan/bør have betydning for den måde, vi uddanner på?

Indstilling

Uddannelsesudvalget gør sig overvejelser i forhold til ovenstående spørgsmål, som forberedelse til mødet.

Uddannelsesudvalget laver i grupperne skriftlige besvarelser på spørgsmålene, som afleveres.

Læreruddannelsen anvender input fra uddannelsesudvalget i det pågående arbejde med udvikling af en professionsprofil, som er led i revision af læreruddannelsens strategiske udviklingsplan.

Referat

Fire af udvalgets medlemmer sagde indledningsvist et par ord med afsæt i ét af spørgsmålene.

Søren Hansen (Aarhus Lærerforening) satte fokus på kerneværdier med afsæt i [professionsidealer for Danmarks Lærerforening](#).

Lærerens opgave er blandt andet demokratisk dannelse. De unge i dag har ikke så meget demokratisk selvtilid. Lærerens opgave er blandt at levendegøre demokratiske grundværdier, fx ved dannelse af elevråd.

Lærerens opgaver er blandt andet at skabe livsduelige mennesker. Det er et kæmpe ansvar at være lærer, som gør det til verdens vigtigste job. For at løfte denne opgave kræver det, at læreren skaber relationer til eleverne. Men hvordan gør man det i en stor klasse med 26 elever?

Lærerens opgave er at indgå i et ligeværdigt og tillidsfuldt samarbejde med forældrene med fælles ansvar for elevens udvikling, undervisning og opdagelse. Skolehjemsamtalerne fylder meget nu og i fremtiden. Der stilles krav til lærerens professionelle dømmekraft. Der mangler måske en forventningsafstemning mellem forældrene og lærerne?

Det er samtidig en holdsport at være lærer. Læreren skal indgå i et ligeværdigt og loyalt samarbejde med kolleger. Dette er noget, af det vigtigste i lærerens opgaver.

Irina Frello Hansen (viceskoleleder)

Kompetencebehovene er ikke de samme om 5-10 år, så der er behov for lærere, som kan omstille sig ny krav. Vi ser i dag lærere, som udfordres af at inklusion, skolehjemsamarbejde og nye fag har rykket sig meget. I fremtiden stiller det krav til studerende, som både er fagligt godt klædt på, men samtidig også bevidst om og klædt på til løbende forandringer, fx i forhold til nye samarbejdsmetoder, pædagogiske tilgange og fag.

Camilla Hjort Balzarsen (underviser) satte fokus på lærerens opgave i dag og i fremtiden.

Aktuelt

- Delvist opgør med målstyring og nationale test
- Dannelsesopgaven er igen på dagsordenen
- Brugen af digital teknologi i undervisningen er et aktuelt emne. Der ligger en undervisningsdidaktisk opgave – uagtet om der anvendes undervisningsportaler eller ej.
- Mistrivsel (herunder skoleværing) er et fokusområde
- Flere kommuner eksperimenterer med lokalstyring i folkeskoler, hvilket kræver at lærerne bliver fortrolige med mellemformer, co-teaching osv.

Fremtid:

- Lærerens opgave i fremtiden bliver at tykne fællesskabet igennem fx fællesskabende didaktikker og skabe resonansrum for meningsfuldhed og forbundethed.
- Demokratisk selvtillid – hvordan kan man som lærer stå foran sine elever og lærer det videre?
- Der skal skabes balance mellem digitale og analoge undervisningsmetoder. Hvad skal tilbage i undervisningen?
 - o Fx fantasi og leg – også at være kropslig
 - o Fx Undervisning, der kalder på refleksionens genkomst.

Camilla Kaysen (studerende) havde hentet input fra de studerende, som tog udgangspunkt i kompetencer. De studerende fremhævede blandt andet:

- Skolehjemsamarbejde, herunder refleksioner over kobling mellem teknologiforståelse og skolehjemsamarbejde i et fremtidsperspektiv.
- Teknologiforståelse/IT-kompetencer, herunder at arbejde med it – ikke imod.
- Specialpædagogiske kompetencer
- Inkluderende fællesskaber
- Konflikthåndtering
- Seksualundervisning i nutidsperspektiv
- Individuddannende – elever, der er kompetente til at begå sig i samfundet.

Opsamling fra gruppedrøftelse

- **Refleksion og kritisk sans** – professionelt læringsfællesskab
- **Dannelse**
- **Myndighed** – med krop og sjæl, at stå i lokale og være tilpas, at være omstillingsparat i rummet
- **Teknologiforståelse/AI** – arbejde med den og ikke imod den.
- **Praksisfaglighed** - noget praktisk i skolen; at have noget i hænderne
- **At møde eleven**, hvor eleven er i "i sin tid".
- **Omstillingsparat**
- **Relationsarbejde** – det fylder for nyuddannede lærer at klare relationsarbejdet fx i forhold til integration og skolehjemsamarbejde.
- **Fællesskab** - hvordan danner man meningsfulde fællesskaber, fx er skoleværing et stort samfundsmæssigt problem i dag
- **Nationbuilder!** - Prestige tilbage til erhvervet. Vi skal have nogle til at hjælpe os, så vi kan komme tilbage til at læreren er en myndighedsperson.

Opsamling

Uddannelsesudvalgets input tages med videre i læreruddannelsens igangværende arbejde med udvikling af en professionsprofil, som er led i revision af læreruddannelsens strategiske udviklingsplan.

14.55-15.00

Punkt 7 – Eventuelt

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Indstilling

Referat